

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

تحلیل مسائل اقتصادی تهران

نویسنده: عباس انتظامی رودسری

استاد راهنما: حمید ناظمیان

استاد مشاور: علینقی مشایخی، عادل قمری

سال تحصیلی: تیر 1370

توصیفگر: 229 ص . : جدول ، نمودار . شماره بازیابی 41 الف .

واژگان کلیدی: تهران / اوضاع اقتصادی / انتقال پایتختها / مسائل شهری / توسعه شهری / الگوها

/ پویایی سیستمها

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر ، تحلیل و بررسی مسائل اقتصادی تهران در دهه 1360 می باشد .
مباحث تحقیق در شش فصل تنظیم شده است: فصل اول ، اختصاص به بررسی تجارب سایر کشورها
دارد . این بررسی نشان می دهد که کشورهای مختلف بنابر شرایط و سیاستهای توسعه خاص خود ،
طیف وسیعی از عملکردها را به موقع به اجرا گذارده اند که از بازسازی مناطق پایتخت ختم می گردد .
در این میان ، برخی به اهداف ازپیش تعیین شده خود نائل آمده و برخی دیگر مجبور به تغییر
سیاستهای خود شده اند . فصل دوم ، وضعیت موجود شهر تهران را طی دوره مورد بحث بررسی می

نماید . در این فصل ، ابتدا روند تحولات تهران مطرح شده و برای فراهم نمودن ابزارهای یک تحلیل مناسب و به دور از جزءنگری ، زمینه ای از شهر نشینی و تئوریهای مربوط به آن در جوامع توسعه یافته و توسعه نیافته نیز ارائه شده است. بررسی در این زمینه نشان می دهد که تهران در ابعاد اجتماعی و اقتصادی با مشکل مواجه است و بزرگترین مشکل آن تمرکز است . بارزترین نمود آن ، تمرکز جمعیت می باشد. نظام اقتصادی تهران نیز با مشکل روبرو می باشد ، مشکلی که حاصل عملکرد تمام اجزای آن است و اصلاح یک جزء نمی تواند به اصلاح کل نظام منجر شود.

فصل سوم ، اختصاص به راه حل‌های مختلف مشکل شهر تهران دارد. در این زمینه به توسعه ارتفاعی ، توسعه عمقی و توسعه سطحی و انواع آن اشاره می شود. باید گفت هر راه حل جامعی که برای کل تهران مطرح شود ، باید به گونه ای باشد که تمرکز موجود در این شهر را تشدید نکند و از سوی دیگر در قالب یک سلسله سیاستهای اجرایی به گونه ای عملی شود که تا حد امکان همکاری و انگیزه بخش خصوصی را نیز به دنبال داشته باشد . به نظر می رسد تنها راه حلی که می تواند مناسب باشد ، انتقال پایتخت از تهران و احداث یک پایتخت جدید می باشد .

فصل چهارم ، با عنوان مدل تهران ، سعی می کند از طریق مدلسازی راه حل پیشنهادی را مورد آزمایش قرار دهد. این کار بر اساس یکی از جدیدترین روشهای مدلسازی یعنی پویایی سیستمها (system dynamics) انجام می گردد . نتایج نشان می دهد ، مدل طراحی شده نیز ، راه حل پیشنهادی (انتقال پایتخت) را تأیید می نماید .

فصل پنجم با عنوان منابع موجود به این سوال پاسخ می دهد که آیا کشور و در واقع بخش خصوصی که باید قسمت اعظم پروژه را بدست گیرد و در کنار آن بخش دولتی که باید زیرساختها را به انجام برساند ، توانایی تأمین چنین کاری را دارند ؟ بررسیهای انجام شده در این فصل نشان می دهد پاسخ سوال مثبت است. در آخرین فصل ، برای تکمیل فرآیند بررسی ، سیاستهای اجرایی استراتژی

انتقال پایتخت مطرح می شود . این سیاستها از آن جهت ارایه می شود که موفقیت و یا حتی شکست هر استراتژی خوب مرهون سیاستهای اجرایی مناسب آن می باشد.